

Onderweg zag men te Sint Pieterscapelle de schier volkomen in puin liggende kerk. De duitsche bevelhebber, die hen vanaf dit dorp in auto vergezelde, deed zijn voertuig stil houden op de wijk Spermalie, en trok dan te voet, nevens de kar, tot aan Schoore-plaats. Daar gekomen bestatigden onze stadgenoten den erbarmelijken toestand van het dorpje : de huizen t'allen kanten doorschoten, de meubelen verdwenen; de kerk, met haren schoonen torenspits schier totaal vernield : alleen het tabernakel was ongeschonden !

De gesneuvelde officier was begraven geworden tegen den kerkmuur.

Soldaten gingen onmiddellijk over tot de ontgraving, terwijl van twee zijden tegelijk kanonnen der bondgenoten onophoudelijk over heen de puinhoopen van Schoore granaten de lucht inzonden. Het gevaar was zoodanig groot dat de duitsche bevelhebber onze stadgenoten aanspoorde eene schuilplaats te zoeken tegen den kerkmuur. Inmiddels graafden de duitsche soldaten voort, zich van tijd tot tijd bukkend, wanneer het ruischen, in de lucht, der granaten vernomen werd. Het lijk lag niet diep; het was in een laken gewikkeld en had weinig geleden. In koortsachtigen haast werd het, eens opgedolven, in de twee kisten gelegd, en terwijl de duitsche soldaten de kist wederom in den grafkuil lieten zakken en hem opvulden, (onleesbaar) de duitsche bevelhebber de (onleesbaar) van M.M. DE GHESELLE en DOSSAER. M. DE GHESELLE vroeg, al aarzelend, hoe en op welke wijze, zijnen kameraad en hij, Oostende terug zouden bereiken : 't werd immers volkomen avond ('t was toen 4 1/2 ure) en, om den terugweg aan te gaan met die hotsende, botsende kar, die hen de darmen uit het lijf schokte, zulks was precies niet plezierig - en dan nog wie weet op welk uur men Oostende bereiken zou ! Bovendien onze stadgenoten hadden geen paspoort !

De bevelhebber zette hen aan naar Zevecote ter rijden, alwaar hij hen peerd en rijtuig zou hebben bezorgd.

Zo gezegd zo gedaan ! Met hunne kar trokken onze stadgenoten naar Zevecote, alwaar zij om 5 1/2 ure aankwamen, op de hielen gevolgd door den auto van den duitschen bevelhebber.

Om 6 ure kwam een auto voorbij, die hen opnam en in 20 minuten terug in Oostende bracht. Om 6u.25 waren M.M. DE GHESELLE en DOSSAER thuis van hunne alles behalve aangename Zondagreis.

* * *

Een bericht (in 't Vlaamsch, Fransch en duitsch), uitgaande van den heer Generaal Gouverneur van België, wordt uitgeplakt den uitvoer verbiedend van salpeter, wol, katoen, garen, huiden, vellen, caoutchouc en gom.

Deze avond zijn alhier vele vluchtelingen uit Westende-dorp en Westende-baden toegekomen. Zij vertellen dat Westende-dorp, Lombardzijde, Nieupoort, Mannekensvere, Schoore, Sint Joris, Rams-capelle en nog andere gemeenten schier totaal vernield zijn.

Hoe maken het thans onze vluchtelingen ? Uit Engeland kregen we geen nieuws, uit Holland vernamen wij dat het daar opgepropt was met Belgen, dat alles er duur kostte enz. Een onzer geburen betaalde te Breskens 28 frank te week voor eene onbewoonde kleine woning.

Tot hiertoe echter kregen we geen nieuws van de Belgische vluchtelingen, die in Frankrijk eene schuilplaats zochten. Vandaag hebben we'r uit Kales.

Het is een eindelooze stroom van menschen die overal de straten vullen; ze slapen in stallen, schuren, ja dikwijls onder den blooten hemel of ook op stoombooten in de dokken of op visschersschuuten in de haven. In deze laatste ankerplaats, waar visschers uit de meest verschillende plaatsen van de Fransche kust liggen, liggen ze als haringen opeengepakt. Families in lompen gehuld, ziet men er naast andere uit de beste kringen die goed gekleed en gevoed zijn, het gemeenschappelijk noodlot heeft ze saamgebracht. Al die menschen wachten op iets dat gebeuren moet, maar wat, dat weten ze zelf niet, ze leven als in een droom en kunnen maar niet vatten dat hetgeen hun overkomt werkelijkheid is. Iederen dag gaan er honderden naar de kade waar ze in regen en zonneshijn in treurige groepen stil saamgehoopt staan en geduldig afwachten dat een Engelsch schip komt om ze op te pakken.

Dinsdag 27 October -

DERTIENDE DAG DER BEZETTING

Deze nacht zijn weer duitsche hulpstroepen binnengekomen.

Vroeg in den morgen kwamen eenige Belgische piotten, krijgsgevangen genomen, volgens men zegde, te Pervyse, alhier toe. De duitschers zouden dan toch over den Yser gerocht zijn? Hopen wij van neen!

Later in de morgen vernemen wij van personen, van den buiten komende, dat de Belgen rond Nieupoort water zouden gestoken hebben. Is zulks waar, in 3 tijen tijds, anderhalve dag, zou den omtrek van Nieupoort, tot 3 uren ver overstroomd zijn. Wat eenigzins het gerucht van het watersteken door de Belgen aanneembaar zou maken, is dat dezen noen alhier 4 Belgische piotten gekwetst werden binnengebracht. 't Waren piotten van Charleroi en zekeren VANLOO van Oostende. Deze laatste verklaarde dat hij twee uren in het water had gelegen rond Mannekensvere vooraleer hij door de duitschers werd opgenomen.

Gansch den morgen was het kanonnengebulder zonder weerga, in de richting van Nieupoort. Vluchtelingen beweren dat de duitschers er in gelukt waren halvelinge eene brug over den Yser te leggen, doch dat deze, op zeker oogenblik, door de shrapnells der Engelsche vloot, stuk werd geschoten.

Even na den noen hield het geschot op en slechts, van tijd tot tijd, kon men nog heel zwak in de verte doffe slagen hooren.

Vrienden, die deze namiddag tot bij Leffinghe gerochten, verhalen dat sedert gister Leffinghe wederom krioelt van duitsch peerdevolk. Zijn die gasten nu gekomen van de kanten van Snelleghem en Jabbeke, waar, zoo 't schijnt, veel peerdevolk ligt, of trekken zij terug, wie weet het? Rond 5 ure worden in stad 4 kanonschoten gehoord. Onze vrienden verklaarden ons dat twee dezer schoten gelost werden door eene duitsche batterij, opgesteld op korten afstand van den Thouroutschen steenweg en van de Leffingsche kalsijde. Een kanon dezer batterij loste 2 schoten, van den kant van Middelkerke werd met een schot geantwoord. De batterij deed dan eene vuurpijl (fusée) op, dewelke door eene andere vuurpijl, ook uit de richting van Middelkerke komend, werd beantwoord.

Ontelbaar zijn de duitsche gekwetsten heden binnengebracht.

Enkele inlichtingen : rond 1 1/4 ure trokken over de bruggen der de Smet de Naeyerlaan 15 zware automobielen met gekwetsten geladen, voorbij. Menschen van Sas-Slykens zegden ons dat die autos den weg naar Oudenburg insloegen.

Kort achter die autos reden 7 groote boerenkarren, van Zevecote, eveneens met gekwetsten geladen, denzelfden weg op.

Op den Thouroutschen steenweg was het een processie van karren met gekwetsten. Verscheidene karren sloegen de Leffinghestraat in : zij reden naar het Burgerlijk Hospitaal. Veel andere ontlaadden hunne gekwetsten aan het Hôtel des Thermes, waaruit deze morgen al de niet te erg gekwetsen overgebracht werden naar de groote statie, om met eenen bomvollen trein Bruggewaarts te trekken.

Andere gekwetsten werden naar de ambulancie Stracké en naar verscheidene andere ambulancies in stad gedaan.

Volgende plakbrief, in 't Vlaamsch, Fransch en duitsch opgesteld, wordt uitgeplakt :

STAD OOSTENDE
COMMANDANTUUR BEVEL

1. Openbare markten zullen plaats hebben den maandag en den donderdag op de Groote Markt, voor het Stadhuis. De boeren en kooplieden van 't omliggende, vergezeld van den Burgemeester hunner gemeente of dezes afgevaardigde, mogen er hunne waren verkoopen van 7 tot 12 uur. Op één uur namiddag moeten al de kooplieden en boeren de stad verlaten hebben.
2. Alle verstrekkingen die troepenafdeelingen in Oostende wenschen te doen, moeten bij de Kommandantuur aangegeven en door haar goedgekeurd worden. Alle verstrekkingsbewijzen, dien den stempel der Kommandantuur niet dragen (dienststempel des Matrozen-artillerieregiments n° 1) zijn ongeldig.
3. Toelatingsbewijzen om de stad te verlaten worden niet meer afgeleverd.
4. Officieren worden met volle onderhouding op kosten van het Gemeentebestuur, in hôtels of bij bijzonderen gehuisvest. De Officieren die bij bijzonderen gehuisvest zijn moeten den kost in het een of het ander hôtél nemen. Zij kunnen er dranken en cigaren op kosten der stad krijgen tegen geschrevene verklaring met aanduiding van naam, dienstgraad en troepenafdeeling tot dewelke zij behooren. Deze vragen naar dranken en cigaren moeten beperkt blijven in matige grenzen zooals zulks het gebruik is in Officierencasinos in Deutschland.

Oostende, den 25 October 1914.

Get : von BERNUTH
Oberstleutnant en Ortskommandant.

De "Kommandantur" of bureel van den plaatsbevelhebber (Ortskommandant) is sedert gister gevestigd in de betalende jongensschool der Ooststraat. De duitse vlag wappert aan die school.

Recht er over, in het huis van den heer Eduard JEAN, provincieraadsheer, gemeenteraadslid en referendaris onzer Koophandelsrechtbank, huist de Oberstleutnant en Ortskommandant von BERNUTH. 't Is nummer vier die we hebben in tien dagen tijds !

Duitse schildwachten wandelen aan de deur.

In het huis van M. Charles VAN ISEGHEM, de welgekende eigenaar en oud-schepen van Oostende, woont ook een hooge kop. Boven de

deur hangt eene duitsche vod te slingeren.

Moesten wij de lijst opmaken van al de huizen, door hunne bewoners verlaten, die door de platkoppen gebruikt worden - en ook geplunderd wij zouden vele "Duinengalm's" vullen.

Onder de gewonden dezen namiddag binnengebracht, was een Oostendenaar, Rober CASIER, korporaal bij het derde linie en smidsknecht bij M. A. LESCRAUWAET, gemeenteraadsheer.

De 12 bronzen kanonnen, die een paar dagen geleden, op de Keizerskaai stonden en daarna naar het front werden gestuurd, zijn deze namiddag teruggebracht, stuk geschoten.

Het sanatorium van Dr DELCROIX, op Mariakerke-baden, moest heden, en morgen, op bevel der duitschers ontruimd worden.

Tot laat in den avond zetten de duitschers hun plunderingswerk voort in de winkels van wijnen en likeuren. Als 't alzo voortgaat, binnen kort blijft er in Oostende geene enkele flesch wijn of likeur meer over.

* * *

Te Westende-baden, in de "Avenue des Mouettes" waren deze morgen twee personen, de heer Emiel VANHECKE en de heer VANDYCK, deze laatste van Antwerpen, aan 't spreken in eene kamer van het tweede verdiep. Opeens viel eene bom : de heer VANDYCK kreeg een stuk in de borst, deed 4 stappen achteruit en viel dood. M. VANHECKE werd gekwetst aan den rechter schouder.

Woensdag 28 Oktober -

VEERTIENDE DAG DER BEZETTING

Gedurende de afgeloopen nacht zijn honderde duitsche gekwetsten alhier aangebracht. Gansch den morgen werden zooveel mogelijk gekwetsten met den trein weggedaan. 't Was noodig ook, want den ganschen dag is het eene ware processie van gekwetsten geweest. Ongelukkiglijk waren er eenige Belgen onder hen.

Van kwart voor 6 uur tot rond de zessen half kregen we... donderslagen te hooren. Dit maal was het niet te doen met de kanonnen, maar wel met d'hemelsche artillerie.

Rond acht en half ure van den morgen zien wij voor het huis van d'heer Eduard JEAN, Ooststraat, waar Oberstleutnant en Ortskommandant von BERNUTH huist, twee groote vuilbakken staan : de eene is opgepropt met oester- en kreeftenschelpen, de ander met vuil stroo en peerdedrek. Op de tafels, in de kelder, staan vuile champagneglazen en vuile schotels, in groote hoeveelheid. Men zou waarlijk moeten denken dat Obersleutnant, enz von BERNUTH zijn buikje een goed zielmisje doet ! - Waarom zou hij zich geneeren ? Hij is, baas toch... zoo lang het duurt !

Van den ganschen morgen en tot 5 ure van den namiddag hooren wij kanongebulder, maar zeer, zeer ver. Rond 5 ure nadert het, doch rond 6 1/2 ure houdt het op. Personen, die al de kanten van Mariakerke of den Zeedijk gerocht zijn, vertellen dat er 5 groote oorlogschepen tusschen Westende en Nieupoort liggen.

Een Slijpenaar verhaalt dat de bewoners van het gehucht "Slypebrug" bevel gekregen hebben hunne woonsten te verlaten. Rond 11 1/4 ure werd, uit zee, hevig op dit gehucht geschoten.

De bevolking van Middelkerke zou, eveneens, bevel gekregen

hebben de gemeente te ontruimen.

De kinderen, verpleegd in het Sanatorium van Dr DELCROIX te Mariakerke-baden, hebben een onderkomen gevonden bij de Zusters van den H. Vincentius à Paulo, Langestraat (Ze zullen later naar O.L.V. College worden overgebracht).

Van heden af worden geene kerkelijke diensten meer gedaan in de kerk van Mariakerke-dorp.

De 15 zalen van het militair hospitaal lagen heden vol gekwetsten, waaronder 15 Belgen.

Onder de winkels waar heden wijnen, likeuren of tabak opgeëischt werden, melden wij de wijnhandels ROYON-KREMER, Breidelstraat, Jul. VERMEULEN, Euphrosine Beernaertstraat, BORGERS en ROYON, Keizerskaai, en BRIAS, Koninklijkestraat, alsook de tabakswinkel JANSSENS, Breidelstraat.

De Duitschers beginnen het moede te worden dat de bevolking hunne gekwetsten zien aankomen - want, aan het Hôtel des Thermes, worden door Duitschers te peerde de straat en de voorlanden vrij gemaakt.

Van 3 1/2 tot 4 1/2 ure gaf het muziek der mariniers een concert op de Groote Markt.

Rond 4 en half ure werden 3 groote kanonnen uit de statie gehaald en langs de Keizerskaai en de A. Pieterslaan in de richting van den Nieupoortschensteenweg overgevoerd.

In de hachelijke tijden die wij beleven is het pijnlijk te moeten bestatigen dat ook Oostendenaars deel nemen aan de plundering ! Wij dringen liever niet aan, doch wat moeten de Duitschers, die zulks zien, denken van ons volk ?

Voortaan is het niet alleen verboden op den Zeedijk te wandelen maar bovendien, ten einde het aan iedereen onmogelijk te maken zelfs van op de hoeken der rampen naar den Zeedijk leidende, de zee te zien, zijn de rampen op half-hoogte afgesloten met touwen : een stuk goed, dat vroeger wit was, hangt aan die touwen te bengelen !

Sedert eenige dagen komen, in 't geniep, Hollandsche gazetten binnen, die ons een en ander weten te verhalen over den reuzenstrijd aan den Yser. Met gretigheid worden die bladen alhier gelezen.

* * *

Eenige minuten voor den twalven komt eene afdeeling matrozensoldaten, muziek aan 't hoofd, de "Hauptwache" (hoofdwacht, - op den gelijkvloers van 't stadhuis, in een deel der lokalen van de Société littéraire) lossen. We zullen voortaan ieder dag dit spektakel hebben.

Van nu af, en tot verder orders, ieder namiddag, om 3 ure, ter Groote Markt, militair concert.

(wordt vervolgd)

ONS MUSEUM IS OPEN

ELKE ZATERDAG VAN 10u. tot 12u.
15u. tot 17u.